

НАВЧАЛЬНИЙ КУРС
«ЗАХИСТ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ
ТА МОЛОДІ ГРУП РИЗИКУ»

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОГО
КУРСУ: «ЗАХИСТ
ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВ ДІТЕЙ
ТА МОЛОДІ ГРУП
РИЗИКУ»

Загальна редакція: **Сергій Буров**.

Програма навчального курсу: «Захист та забезпечення прав дітей та молоді груп ризику» / С. Буров – К. : ПП «Видавництво «Сучасний письменник», 2015 – 8 с.

Програма є частиною посібника навчального курсу: «Захист та забезпечення прав дітей та молоді груп ризику».

Матеріали цієї публікації підготовлені в рамках проекту **«Права та здоров'я уразливих груп населення: заповнюючи прогалини»**, який реалізовує ГО «Центр інформації про права людини» за підтримки Міжнародного благодійного фонду «СНІД Фонд Схід-Захід» (*AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна*) у співпраці з Міжнародною школою прав людини і громадських дій та Освітнім домом прав людини – Чернігів. Проект реалізується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Нідерланди.

Програма містить тематичний план та факультативні заняття, які необхідні для реалізації навчального курсу «Захист та забезпечення прав дітей та молоді груп ризику».

Усі права захищені

Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands

© Центр інформації про права людини, 2015

© МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна), 2015

© Сергій Буров, 2015

Зміст

ЦІЛІ КУРСУ	4
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН	5
МОЖЛИВІ ФАКУЛЬТАТИВНІ ЗАНЯТТЯ, МАЙСТЕР-КЛАСИ ТА ТРЕНІНГИ	7

ЦІЛІ КУРСУ

Стратегічна мета

Сприяти ефективному захисту прав та основоположних свобод дітей та молоді, наданню ефективної допомоги дітям та молоді в Україні, які є у групі ризику (неповнолітні та молоді користувачі наркотиків (14-25 років), в тому числі засуджені, які знаходяться у виправних колоніях для неповнолітніх, неповнолітні правопорушники, які засуджені умовно).

Оперативні цілі

Підвищення ефективності надання соціальної та юридичної допомоги дітям і молодим людям груп ризику для захисту і забезпечення їхніх прав.

Навчальні цілі

Познайомити учасників з основами концепції, історією розвитку та джерелами прав людини.

Формувати навички критичного мислення в оцінці актуальних суспільних проблем з позицій прав людини.

Познайомити учасників з концепцією прав дитини, особливостями підходу до захисту і забезпечення прав людини представників уразливих груп (зокрема, дітей та молоді груп ризику).

Надати інформацію щодо роботи міжнародних та національних механізмів захисту прав людини, зокрема щодо таких уразливих груп, як діти та молодь груп ризику.

Формувати вміння ідентифікувати ситуації, пов'язані з порушенням прав дітей та молоді груп ризику, робити правовий аналіз та оцінку таким ситуаціям.

Будувати стратегію адвокаційних дій для ефективного захисту прав дітей та молоді груп ризику.

Формувати в учасників вміння використовувати стандарти прав людини/прав дитини при наданні правової допомоги, здійсненні правових дій, соціального супроводу, освітньої та інформаційно-просвітницької роботи в інтересах цих груп та їхніх сімей.

Цільова аудиторія

Громадські активісти, юристи, психологи, соціальні працівники та педагоги, які працюють в інтересах неповнолітніх та молодих споживачів наркотиків.

Методологія

Навчальний курс розрахований на 40-50 годин навчального часу і може включати очні та дистанційні сесії. Дистанційні сесії передбачають самостійне ознайомлення з літературою, виконання практичних завдань, тестування і т.п.

До навчального курсу розроблено збірник текстів, що розкривають навчальні теми. Підготовлено також збірник міжнародного та національного законодавства, яким передбачене користування під час занять і виконання завдань дистанційних сесій.

Під час очних сесій використовуються лекційні, активні та інтерактивні форми і методи навчання, теоретична інформація ґрунтується на практичних прикладах та їхньому аналізі.

Окреме навчання групи юристів і групи соціальних працівників та педагогів є можливим. При цьому, програма курсу відповідно адаптується.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

I. Вступ до концепції прав людини та дії на захист громадських інтересів

№	Зміст	К-ть год.
1	Основи концепції прав людини: історія, теорія, філософія.	2,0 – 3,5
2	Введення у концепцію прав людини: права і свободи, права людини як цінності й механізми.	2,0 – 3,5
3	Введення у концепцію прав людини: правозахисна діяльність і виклики, що стоять перед концепцією прав людини сьогодні.	2,0 – 3,5
4	Дії на захист суспільних інтересів і прав людини: ключові поняття, визначення суспільної проблеми / суспільного інтересу, види суспільних проблем.	2,0 – 3,5
5	Дії на захист суспільних інтересів і права людини: стратегії і тактики дій на захист суспільних інтересів.	2,0 – 3,5

II. Права дітей та молоді груп ризику

№	Зміст	К-ть год.
1	Діти та молоді люди груп ризику: характеристика цільової групи.	1,0
2	Права дітей та молоді: що це означає.	1,5
3	Каталог прав дітей та молоді груп ризику: права людини, фундаментальні свободи та обов'язки держави.	2,0

III. Механізми захисту прав дітей та молоді груп ризику

№	Зміст	К-ть год.
1	Міжнародні механізми захисту прав дітей та молоді груп ризику: загальний огляд системи ООН на прикладі захисту прав дитини.	2,0
2	Міжнародні механізми захисту прав дітей та молоді груп ризику: загальний огляд регіональної європейської системи на прикладі захисту прав дитини.	1,5 -2,0
3	Обмеження прав людини (на прикладі справ Європейського суду з прав людини стосовно прав дітей та молоді груп ризику): критерії правомірності.	1,5 -2,0
4	Права дітей та молоді груп ризику в умовах збройного конфлікту	2,0
5	Національна система забезпечення і захисту прав дітей та молоді груп ризику.	2,0
6	Судова система України і захист прав дітей та молоді груп ризику.	1,5 -2,0
7	Національний превентивний механізм із запобігання жорстокому та такому, що принижує гідність, поводженню і покаранню в системі захисту прав дітей та молоді груп ризику.	1,5

IV. Аналіз права і практики щодо дотримання прав дітей та молоді груп ризику

№	Зміст	К-ть год.
1	Системні проблеми щодо дотримання прав дітей та молоді груп ризику в Україні та приклади добрих практик їх подолання.	2,0
2	Аналіз ситуації щодо дотримання прав дітей та молоді груп ризику (практична робота): аналіз права та практики.	4,0

V. Дії на захист прав дітей та молоді груп ризику

№	Зміст	К-ть год.
1	Правові дії, соціальна та соціально-психологічна робота в системі дій на захист прав та законних інтересів дітей та молоді груп ризику в системі дій на захист суспільних інтересів: вступ.	1,0 – 1,5
2	Особливості надання правової допомоги та здійснення соціального супроводу в інтересах дітей та молоді з ВІЛ-позитивним статусом і молодих споживачів наркотиків.	0,9
3	Стратегічні судові справи в інтересах дітей та молоді груп ризику.	2,0
4	Правова адвокаційна кампанія на захист прав дітей та молоді груп ризику.	1,0
5	Стандарти і принципи соціальної роботи в інтересах дітей та молоді груп ризику.	2,0

VI. Стратегії роботи з дітьми та молодими людьми груп ризику

№	Зміст	К-ть год.
1	Планування правових адвокаційних кампаній, ініціатив на захист прав дітей та молоді груп ризику з метою підвищення ефективності соціального супроводу: практична робота.	6,0 – 8,0
2	Підведення підсумків, планування подальшої співпраці.	1,0

МОЖЛИВІ ФАКУЛЬТАТИВНІ ЗАНЯТТЯ, МАЙСТЕР-КЛАСИ ТА ТРЕНІНГИ

- Практичні аспекти використання механізмів ООН щодо захисту прав дітей та молоді груп ризику.
- Дотримання прав дитини в Україні в умовах збройного конфлікту.
- Проблемні аспекти дотримання прав дітей та молоді в місцях несвободи в умовах збройного конфлікту.
- Окремі проблеми міграційного законодавства і практики щодо прав дитини.
- Відновне правосуддя та медіація.

НАВЧАЛЬНИЙ КУРС
ЗАХИСТ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ГРУП РИЗИКУ

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ:
«ЗАХИСТ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ
ТА МОЛОДІ ГРУП РИЗИКУ»

Загальна редакція: **Сергій Буров**

Дизайн обкладинки: **Павел Резніков**
Верстка: **VerstkaStudio**

Підписано до друку 05.11.2015 р.
Формат 60x84/8. Гарнітура «BeauSans».
Папір офсетний. Ум. друк. аркушів 0,93.
Наклад 250 прим. Замовлення № 13151.

ПП «ВИДАВНИЦТВО «СУЧАСНИЙ ПИСЬМЕННИК»
Україна, 01011, м. Київ, вул. Рибальська, 13
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК №4614 від 10.09.2013 р.